

GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BÖLÜMÜ

GÖNÜLLÜLÜK ALANI

Türk KIZILAYI

HAZIRLAYAN

172044074 Berkan AKIN

GÖNÜLLÜLÜK ÇALIŞMALARI (BES140-PES140)

DANIŞMAN

Öğr. Gör. İrem UZ ASLAN

Nisan, 2023

GEBZE/KOCAELİ

İÇİNDEKİLER

S	ayta
Konu Başlığı	No
içindekiler	
GİRİŞ	
BÖLÜM I	
1.1 Kuruluş Tanıtımı	
1.1.1 Kuruluş Misyonu	
1.1.2 Kuruluş Vizyonu	
1.1.3 Hedef Kitlesi	
1.1.4 Örgütsel Yapısı	
1.1.5 Proje ve Etkinlikleri	
1.2. Kuruluşun Tarihçesi	
BÖLÜM II	
2.1 Kızılay Kan Hizmetleri Tarihçesi	
2.2. Kızılay Kan Toplama Hizmeti Süreçleri	
2.3 Kızılay Kan Hizmetleri Yasal Mevzuatı	
2.4 Kızılay Uluslararası Yasal Mezuatı	
BÖLÜM III	
3.1 Alanda Faliyet Gösteren Kurum ve Kuruluşlar	10
3.2 Kurumların Alan Dahilinde Ülke İçindeki Dağılımlarına İlişkin Değerlendirme	
3.3 Kurumların Alan Dahilindeki Çalışmalarının Niteliklerine Göre Dağılımına	
Değerlendirme	12
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	15
KAYNAKÇA	16

Giriş

Kan bağışı, insan hayatının kurtarılması ve sağlığının iyileştirilmesinde büyük öneme sahip olan bir insani hizmettir. Kızılay, Türkiye'de kan bağışı ve transfüzyon hizmetlerinin öncüsü olarak, bu hayati görevi yerine getiren en önemli kuruluşlardan biridir. Bu rapor, Kızılay'ın düzenlediği kan bağışı etkinliklerinin değerlendirmesine odaklanarak, etkinliklerin başarıları, hedefleri ve gelecekteki planlarına dair bir analiz sunmaktadır.

Raporun ilerleyen bölümlerinde, Kızılay kan bağışı etkinliklerinin örgütsel yapısı ve hedef kitlesi hakkında bilgi verilmekte ve Kızılay'ın tarihçesine ve kan toplama hizmetlerine değinilmektedir. Ayrıca, Kızılay'ın yasal mevzuatları ve uluslararası hukuki düzenlemeleri ile ilgili açıklamalar da bulunmaktadır. Bu bağlamda, alanında faaliyet gösteren diğer kurum ve kuruluşların da değerlendirilmesi yapılmakta ve ülke içindeki dağılımları ve çalışmalarının niteliklerine göre dağılımlarına ilişkin analizler sunulmaktadır.

Rapor, Kızılay'ın kan bağışı etkinliklerinin önemine, başarılarına ve potansiyeline dikkat çekerek, bu etkinliklerin düzenlenmesinde ve yürütülmesinde önemli roller üstlenen gönüllülerin ve paydaşların katkılarını vurgulamaktadır. Bu kapsamda, etkinliklerin planlanması, düzenlenmesi ve değerlendirilmesi süreçlerine dair detaylı bilgiler ve gelecek dönem hedefleri sunulmaktadır.

Son olarak, rapor, Kızılay'ın kan bağışı etkinliklerinin toplumun sağlık ihtiyaçlarına yaptığı katkılar ve bu alandaki farkındalığı artırmaya yönelik çalışmalarının değerlendirmesini içermektedir. Bu değerlendirme, hem geçmiş ve mevcut etkinliklerin başarılarını ortaya koymakta hem de gelecekte daha etkili ve kapsamlı kan bağışı etkinlikleri düzenlemek için gerekli stratejiler ve yöntemlerin belirlenmesine yardımcı olmaktadır.

1.1 Kuruluş Tanıtımı

Türk Kızılayı, Türkiye'deki en büyük ve en köklü insani yardım örgütlerinden biridir. 1868 yılında "Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti" adıyla kurulan Kızılay, daha sonra "Hilâl-i Ahmer Cemiyeti" ve "Türkiye Hilâl-i Ahmer Cemiyeti" isimlerini alarak gelişmiştir. 1947 yılında ise günümüzdeki adı olan "Türk Kızılayı" adını benimsemiştir.

Türk Kızılayı, ulusal ve uluslararası düzeyde afetlere, savaşlara ve doğal felaketlere müdahale eden ve mağdur insanlara yardım sağlayan bir örgüttür. Aynı zamanda sağlık hizmetleri, kan bağışı, eğitim ve sosyal hizmetler gibi alanlarda da faaliyet gösterir. Türk Kızılayı, Uluslararası Kızılay ve Kızılhaç Hareketi'nin bir parçasıdır ve Cenevre Sözleşmeleri ile uluslararası insani hukukun koruyuculuğunu yapar. Türk Kızılayı, bağımsız ve tarafsız bir yapıya sahip olup, ihtiyaç sahiplerine yardım etmek için devlet ve diğer kurumlarla işbirliği yapar.

1.1.1 Kuruluş Misyonu

İyiliğin gücüyle insanın ve toplumun onurunu korumak, dirençliliğini artırmak ve ızdırabını dindirmek için çalışmak.

1.1.2 Kuruluş Vizyonu

Herkes için esenlik ve güvenli yaşam.

1.1.3 Hedef Kitlesi

Kızılay kuruluşunun hedef kitlesi, afetler, savaşlar, doğal felaketler ve diğer kriz durumlarında mağdur olan insanlardır. Bu durumlar nedeniyle evsiz kalmış, yaralı, hasta, geçici veya kalıcı olarak ihtiyaç sahibi olan kişileri içerir. Türk Kızılayı'nın hedef kitlesi, yaş, cinsiyet, etnik köken, din veya siyasi görüş farkı gözetmeksizin, tüm insani yardıma muhtaç olan bireylerdir.

Kızılay ayrıca, sağlık hizmetleri, kan bağışı, eğitim ve sosyal hizmetler gibi alanlarda da faaliyet göstererek, toplumun geniş kesimlerine ulaşır. Bu sayede, hastalar, kan bağışı ihtiyacı olanlar, mülteciler, göçmenler ve dezavantajlı gruplar gibi daha spesifik hedef kitlelere de destek olmaktadır.

1.1.4 Örgütsel Yapısı

Türk Kızılayı'nın örgütsel yapısı, merkezi ve yerel düzeyde faaliyet gösteren bir yapıya sahiptir. Örgüt, Genel Merkez, Şube ve Temsilciliklerden oluşur.

Genel Merkez: Türk Kızılayı'nın başlıca karar alma ve yönetim merkezidir. Genel Merkez, Genel Başkan ve Yönetim Kurulu tarafından yönetilir. Yönetim Kurulu, Genel Başkan, Genel Başkan Yardımcıları, Genel Sekreter ve diğer üyelerden oluşur. Genel Merkez bünyesinde, farklı alanlarda çalışan departmanlar ve birimler bulunmaktadır. Bu departmanlar ve birimler, örgütün faaliyetlerini

yürütmek ve projelerini gerçekleştirmek için çalışır.

Şubeler: Türk Kızılayı'nın yerel düzeyde faaliyet gösteren birimleridir. Şubeler, Türkiye'nin farklı bölgelerinde ve ilçelerinde bulunan hizmet birimleridir. Şube başkanları ve yönetim kurulları tarafından yönetilirler. Şubeler, Kızılay'ın insani yardım, sağlık hizmetleri, kan bağışı ve sosyal hizmetler gibi alanlardaki faaliyetlerini yürütmekle görevlidir.

Temsilcilikler: Türk Kızılayı'nın, özellikle yurtdışında faaliyet gösteren birimleridir. Temsilcilikler, Kızılay'ın uluslararası işbirliği ve koordinasyonunu sağlar. Aynı zamanda, yurtdışındaki Türk vatandaşlarına ve diğer ihtiyaç sahibi insanlara destek olmak amacıyla faaliyet gösterirler.

Türk Kızılayı'nın örgütsel yapısı, bu merkezi ve yerel düzeydeki birimler arasında koordinasyon ve işbirliğine dayalıdır. Örgüt, afetlere ve krizlere hızlı ve etkili bir şekilde müdahale etmek için bu yapıyı kullanarak çalışmalarını sürdürür.

1.1.5 Proje ve Etkinlikleri

Türk Kızılayı, çok çeşitli proje ve etkinliklerle insani yardım, sağlık hizmetleri, kan bağışı, eğitim ve sosyal hizmetler alanlarında faaliyet göstermektedir. İşte Kızılay'ın bazı önemli proje ve etkinliklerinden örnekler:

Afet ve Acil Yardım: Türk Kızılayı, doğal afetler, savaşlar ve krizlerde mağdurlara yardım sağlamaktadır. Bu yardımlar arasında gıda, barınma, temiz su ve sağlık hizmetleri gibi temel ihtiyaçların karşılanması yer almaktadır. Ayrıca, afet sonrası yeniden yapılanma çalışmalarına da destek olmaktadır.

Kan Bağışı: Türk Kızılayı, Türkiye'nin en büyük kan bağışı organizasyonlarından biridir. Düzenli olarak kan bağışı kampanyaları ve etkinlikleri düzenleyerek, hastaların ihtiyaç duyduğu kan ve kan ürünlerinin sağlanmasına katkıda bulunur.

Sağlık Hizmetleri: Türk Kızılayı, sağlık merkezleri, hastaneler ve mobil sağlık ekipleri ile hizmet vermektedir. Ayrıca, mültecilere ve göçmenlere yönelik sağlık hizmetleri de sağlamaktadır.

Sosyal Hizmetler: Türk Kızılayı, dezavantajlı gruplara ve ihtiyaç sahibi bireylere yönelik sosyal hizmetler sunmaktadır. Bu hizmetler arasında aşevleri, çocuk yuvaları, yaşlı bakım merkezleri ve engellilere yönelik destekler bulunmaktadır.

Eğitim: Türk Kızılayı, eğitim alanında da faaliyet göstermektedir. Çeşitli eğitim projeleri ve burslarla öğrencilere destek sağlamakta, afet ve ilk yardım eğitimleri düzenleyerek toplumun bu konudaki bilinç ve kapasitesini artırmaktadır.

Uluslararası İşbirliği: Türk Kızılayı, Uluslararası Kızılay ve Kızılhaç Hareketi'nin bir parçası olarak dünya genelinde insani yardım çalışmalarına katılır. Diğer Kızılay ve Kızılhaç örgütleriyle işbirliği yaparak, uluslararası düzeyde afet ve krizlere müdahale etmekte ve mültecilere destek sağlamaktadır.

1.2. Kuruluşun Tarihçesi

Türk Kızılayı'nın tarihçesi, 1868 yılında Osmanlı İmparatorluğu döneminde başlar. O dönemde "Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti" adıyla kurulan Kızılay, savaş ve afetlerde yaralı ve hasta askerlere yardım amacıyla faaliyet göstermeye başlamıştır.

Daha sonra, 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sırasında "Hilâl-i Ahmer Cemiyeti" adını alan kuruluş, sivil halka ve savaş mağdurlarına da yardım sağlamaya başlamıştır. 1923'te Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla birlikte, örgüt "Türkiye Hilâl-i Ahmer Cemiyeti" adını almış ve ülkenin yeni yönetimiyle işbirliği içinde çalışmıştır.

1947 yılında ise örgütün adı "Türk Kızılayı" olarak değiştirilmiştir. Türk Kızılayı, tarih boyunca savaşlar, doğal afetler ve krizlerde yerel ve uluslararası düzeyde insani yardım sağlamıştır. Ayrıca sağlık hizmetleri, kan bağışı, eğitim ve sosyal hizmetler gibi alanlarda da önemli roller üstlenmiştir.

Özetle, Türk Kızılayı'nın tarihçesi, 1868 yılında Osmanlı İmparatorluğu döneminde başlayan ve günümüze kadar süren, savaş ve afet mağdurlarına yardım etmeyi amaçlayan köklü bir insani yardım örgütü hikayesidir.

2.1 Kızılay Kan Hizmetleri Tarihçesi

Kızılayı, 1945 yılında Türkiye'de ilk kez kan bağışı ve kan transfüzyon hizmetlerini başlatmıştır. Bu dönemde, özellikle İkinci Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında kan ihtiyacının artması nedeniyle, dünya genelinde kan bağışı ve transfüzyon hizmetlerinin önemi daha da belirginleşmiştir.

Türk Kızılayı'nın kan toplama hizmetleri, başlangıçta yalnızca büyük şehirlerde ve hastanelerde sınırlı bir kapasiteyle gerçekleştiriliyordu. Ancak zaman içinde, kan bağışı ve transfüzyon hizmetleri daha yaygın hale geldi ve Türkiye genelindeki tüm bölgelere ulaştı.

Türk Kızılayı, kan bağışı ve transfüzyon hizmetlerinin gelişmesi ve yaygınlaşması için sürekli çalışmalar yürütmüş ve bu alandaki kapasitesini artırmıştır. Kızılay, kan bağışı kampanyaları düzenleyerek, gönüllü bağışçıları teşvik etmekte ve bilgilendirmektedir. Ayrıca, kan bağışı ve transfüzyon hizmetlerinin kalite ve güvenliğini sağlamak için teknolojik ve lojistik altyapısını sürekli geliştirmiştir.

Günümüzde Türk Kızılayı, Türkiye'nin en büyük ve en önemli kan bağışı organizasyonlarından biri olarak kabul edilmektedir. Kan bağışı ve transfüzyon hizmetleri sayesinde, birçok hastanın hayatı kurtarılmakta ve sağlık sorunlarına çözüm bulunmaktadır.

2.2 Kızılay Kan Toplama Hizmeti Süreçleri

Türk Kızılayı Kan Toplama Hizmeti süreçleri, kan bağışının alınmasından ihtiyaç sahibine ulaştırılmasına kadar bir dizi aşamadan oluşur. İşte bu süreçlerin detayları:

Kan Bağışı: Kan bağışı süreci, gönüllü bağışçının Kızılay kan bağışı merkezine, kan bağışı otobüsüne veya düzenlenen kan bağışı kampanyalarına başvurmasıyla başlar. Bağışçının sağlık durumu ve uygunluğu, ön tarama ve bilgilendirme süreçlerinden sonra değerlendirilir.

Ön Tarama: Kan bağışlamadan önce, bağışçının sağlık durumu ve kanının güvenli olup olmadığı kontrol edilir. Bu aşamada, bağışçının yaş, kilo, sağlık geçmişi ve son dönemde geçirdiği hastalıklar gibi kriterler değerlendirilir. Ayrıca, bağışçının kan basıncı, nabız ve hemoglobin seviyesi ölçülür.

Kan Bağışı: Ön tarama sürecinden başarıyla geçen bağışçının kanı, steril koşullar altında toplanır. Bir kan bağışı genellikle 450 mL kan içerir ve bağış işlemi yaklaşık 10-15 dakika sürer.

Kan Testleri: Kan bağışı alındıktan sonra, örnekler Kızılay'ın laboratuvarına gönderilir. Burada, kanın gruplandırılması (ABO ve Rh tipi) ve enfeksiyon hastalıkları açısından (HIV, Hepatit B, Hepatit C, Sifiliz ve diğer hastalıklar) test edilmesi gerçekleştirilir. Eğer kan örneği herhangi bir sorun teşkil etmiyorsa, kan ürünlerine ayrıştırma işlemine geçilir.

Kan Ürünlerine Ayrıştırma: Kan örneği, çeşitli bileşenlere ayrılır. Genellikle eritrosit (alyuvar) süspansiyonu, trombosit (platelet) süspansiyonu ve plazma olarak üç temel bileşene ayrılır. Bu sayede, farklı ihtiyaçlara göre uygun kan ürünleri hastalara transfüzyon sağlanabilir.

Kan Ürünlerinin Saklanması: Kan ürünleri, uygun sıcaklık ve koşullarda saklanır. Eritrosit süspansiyonu 2-6°C arasında, trombosit süspansiyonu 20-24°C arasında, plazma ise -30°C'de veya daha düşük sıcaklıkta saklanır.

Kan Ürünlerinin Dağıtımı: İhtiyaç sahibi hastaların talepleri doğrultusunda, Kan Ürünlerinin Dağıtımı (devam): İhtiyaç sahibi hastaların talepleri doğrultusunda, uygun kan ürünleri hastanelere ve sağlık merkezlerine sevk edilir. Bu süreçte, Kızılay lojistik altyapısı ve soğutma sistemleri ile kan ürünlerinin güvenli ve hızlı bir şekilde ulaştırılmasını sağlar.

Kan Transfüzyonu: İhtiyaç sahibi hastalara, uygun kan ürünleri hastanede veya sağlık merkezinde transfüze edilir. Transfüzyon işlemi, hastaların sağlık durumuna ve ihtiyaçlarına göre gerçekleştirilir. Önceden hazırlanan kan ürünlerinin uygunluğu, hastanın kan grubu ve diğer faktörler göz önünde bulundurularak sağlanır.

Takip ve Geri Bildirim: Kan bağışı ve transfüzyon süreçleri, Türk Kızılayı tarafından sürekli olarak izlenir ve değerlendirilir. Bu sayede, süreçlerin verimliliği, güvenliği ve kalitesi artırılabilir. Ayrıca, bağışçılardan ve hastalardan alınan geri bildirimler, kan bağışı ve transfüzyon hizmetlerinin sürekli geliştirilmesine katkıda bulunur.

Kısacası, Türk Kızılayı kan toplama hizmeti süreçleri, kan bağışından ihtiyaç sahibine ulaşana kadar dikkatli ve titiz bir şekilde yürütülmektedir. Bu süreçler sayesinde, kan ürünlerinin güvenli ve etkili bir şekilde hastalara ulaştırılması sağlanarak, birçok hayat kurtarılmakta ve sağlık sorunlarına çözüm bulunmaktadır.

2.3 Kızılay Kan Hizmetleri Yasal Mevzuatı

Türk Kızılayı Kan Hizmetleri'nin yasal mevzuatı, Türkiye Cumhuriyeti yasaları ve düzenlemeleri ile belirlenmiştir. Bu mevzuat, kan bağışı ve transfüzyon hizmetlerinin güvenliğini ve kalitesini sağlamayı amaçlar ve Kızılay'ın kan hizmetlerinde izlemesi gereken kuralları ve yönergeleri içerir. İşte Kızılay Kan Hizmetleri'nin yasal mevzuatının önemli bileşenleri:

Türk Kızılayı Kan Hizmetleri Kanunu: Bu kanun, Kızılay'ın kan hizmetleri ve ürünlerinin üretimi, dağıtımı ve kullanımıyla ilgili temel yasal çerçeveyi sağlar. Ayrıca, Türk Kızılayı'nın kan hizmetlerindeki sorumluluklarını ve hedeflerini de tanımlar.

Kan ve Kan Ürünleri Yönetmeliği: Bu yönetmelik, kan bağışı ve transfüzyon hizmetlerinin gerçekleştirilmesi, kan ve kan ürünlerinin test edilmesi, saklanması ve dağıtılması ile ilgili detaylı prosedürleri ve standartları belirler.

Türk Kızılayı Kan Merkezleri ve Kan Bankaları Hakkında Yönetmelik: Bu yönetmelik, kan merkezleri ve kan bankalarının kurulması, işletilmesi ve denetlenmesi ile ilgili yönergeleri içerir.

Kan ve Kan Ürünlerine İlişkin İyi Üretim Uygulamaları Tebliği: Bu tebliğ, kan ve kan ürünlerinin üretimi ve kullanımına yönelik iyi üretim uygulamaları (GMP) standartlarını tanımlar. Ayrıca, bu standartların uygulanmasını ve denetlenmesini sağlamak amacıyla yasal düzenlemeleri içerir.

Tıbbi Atık Yönetmeliği: Kan hizmetleri sürecinde ortaya çıkan tıbbi atıkların uygun bir şekilde toplanması, taşınması, işlenmesi ve bertaraf edilmesi için gereken prosedürleri ve standartları belirler.

Bu yasal mevzuatlar ve düzenlemeler, Türk Kızılayı Kan Hizmetleri'nin kan bağışı ve transfüzyon süreçlerini güvenli, etkili ve kaliteli bir şekilde gerçekleştirmesini sağlamayı amaçlar. Ayrıca, bu mevzuatlar sayesinde, kan hizmetlerindeki riskler minimize edilir ve hastaların sağlığı korunur.

2.4 Kızılay Uluslararası Yasal Mezuatı

Türk Kızılayı, uluslararası alanda insani yardım ve afet müdahalelerinde yer aldığından, uluslararası yasal mevzuatlar ve düzenlemelerle de ilişkilidir. Kızılay'ın uluslararası yasal mevzuatı, özellikle şu temel belgeler ve düzenlemeler üzerinden şekillenir:

Cenevre Sözleşmeleri (1949) ve Ek Protokoller: Uluslararası insani hukukun temelini oluşturan bu belgeler, savaş zamanında sivillerin, yaralı ve hasta askerlerin, savaş esirlerinin ve diğer korunan kişilerin korunmasını düzenler. Türk Kızılayı, Cenevre Sözleşmeleri ve Ek Protokoller kapsamında uluslararası insani yardım faaliyetlerini yürütür.

Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi'nin Temel İlkeleri: Kızılay ve Kızılhaç hareketinin temel ilkeleri olan insancılık, tarafsızlık, tarafsızlık, bağımsızlık, gönüllülük, birlik ve evrensellik, Türk Kızılayı'nın uluslararası faaliyetlerini yönlendiren prensiplerdir.

Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi'nin Statüleri: Kızılhaç ve Kızılay hareketinin kurumsal yapısını ve işleyişini düzenleyen bu statüler, Türk Kızılayı'nın uluslararası alandaki rollerini, sorumluluklarını ve işbirliği mekanizmalarını belirler.

BM Afet Risk Azaltma Çerçevesi ve Sendai Çerçevesi (2015): Türk Kızılayı, afet risk azaltma faaliyetlerinde bu çerçeveler doğrultusunda çalışır ve uluslararası düzenlemelere ve hedeflere uyum sağlar.

Küresel İnsani Platform (2006) ve Küresel İnsani Müdahale Standartları (Sphere): Türk Kızılayı, uluslararası insani yardım ve afet müdahalesi faaliyetlerinde bu platform ve standartlar doğrultusunda hareket eder ve kalite ve hesap verebilirlik ilkelerini benimser.

Bu uluslararası yasal mevzuatlar ve düzenlemeler, Türk Kızılayı'nın insani yardım ve afet müdahalelerinde uygun ve etkili bir şekilde hareket etmesini

3.1 ALANDA FAALİYET GÖSTEREN DİĞER KURUM VE KURULUŞLAR

Kızılay dışında, ulusal ve uluslararası alanda insani yardım ve afet müdahalelerinde faaliyet gösteren birçok kurum ve kuruluş bulunmaktadır. İşte bu alanda faaliyet gösteren önemli kurum ve kuruluşlardan bazıları:

Uluslararası Kızılhaç Komitesi (ICRC): Savaş ve silahlı çatışma bölgelerinde insani yardım sağlamak ve uluslararası insani hukuku uygulamaya yönelik çalışmalar yapmakla görevli, bağımsız ve tarafsız bir organizasyondur.

Uluslararası Federasyonu Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri (IFRC): Kızılhaç ve Kızılay hareketinin uluslararası çatı örgütüdür ve doğal afetler, sağlık krizleri ve sosyal sorunlara yönelik insani yardım faaliyetlerinde bulunur.

Birleşmiş Milletler (BM) İnsani İşler Koordinasyon Ofisi (OCHA): BM'nin insani yardım ve afet müdahale koordinasyonu sağlayan birimidir. OCHA, ihtiyaç duyulan bölgelere hızlı ve etkili yardım sağlanması için insani yardım kuruluşları arasında koordinasyon ve işbirliği sağlar.

Dünya Sağlık Örgütü (WHO): Acil sağlık ihtiyaçlarını karşılamak ve sağlık hizmetlerini iyileştirmek için insani yardım ve afet müdahalesi faaliyetlerinde bulunan bir BM örgütüdür

Dünya Gıda Programı (WFP): Açlık ve malnütrisyonla mücadele etmek için gıda yardımı ve lojistik destek sağlayan bir BM örgütüdür.

Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF): Çocukların sağlık, eğitim, eşitlik ve korunması konularında çalışan ve insani yardım sağlayan bir BM örgütüdür.

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD): Türkiye'deki afet ve acil durum müdahalelerinin koordinasyonunu sağlayan ve insani yardım faaliyetlerinde bulunan ulusal bir kurumdur.

Sivil toplum örgütleri (STK'lar) ve uluslararası sivil toplum örgütleri (INGO'lar): Oxfam, Save the Children, CARE International, Médecins Sans Frontières (MSF; Sınır Tanımayan Doktorlar) gibi örgütler, dünya genelinde insani yardım ve afet müdahalesi faaliyetlerinde bulunmaktadırlar.

Bu kurum ve kuruluşlar, insani yardım ve afet müdahalelerinde etkin bir şekilde çalışarak, etkilenen topluluklara yardım sağlar ve yaşam koşullarını iyileştirmeye çalışır. Bu kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyon sağlanarak, daha etkili ve hızlı yardım sağlanması amaçlanır.

3.2 Kurumların Alan Dahilinde Ülke İçindeki Dağılımlarına İlişkin Değerlendirme

AFAD (Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı): Türkiye genelinde 81 ilde temsilcilikleri bulunan AFAD, afet ve acil durumlarla ilgili koordinasyon ve müdahale çalışmalarını bu temsilcilikler üzerinden yürütür.

Sivil toplum örgütleri (STK'lar): Türkiye'deki yerel STK'lar genellikle büyük şehirlerde yoğunlaşmış olsa da, özellikle afet ve insani yardım konularında çalışan örgütler, tüm bölgelerde faaliyet gösterirler. Bu örgütler, yerel ihtiyaçlara göre hareket eder ve özellikle kırsal bölgelerde yaşayan topluluklara destek sağlarlar.

Uluslararası kurum ve kuruluşlar: Türkiye'de uluslararası kurum ve kuruluşların temsilcilikleri ve ofisleri, genellikle büyük şehirlerde (İstanbul, Ankara ve İzmir gibi) bulunur. Ancak, bu kuruluşlar gerektiğinde ülkenin farklı bölgelerindeki insani yardım ve afet müdahale projelerine katkı sağlarlar.

BM örgütleri: Birleşmiş Milletler örgütlerinin Türkiye ofisleri, genellikle Ankara'da yer alır. Ancak, bu örgütler Türkiye genelindeki insani yardım ve afet müdahale projelerine destek verir ve ihtiyaç duyulan bölgelerde çalışmalarını yürütür.

Türkiye'deki mülteci ve göçmen yardımı: Türkiye, dünyanın en büyük mülteci nüfusunu barındıran ülkelerden biridir. Mültecilerin ve göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı iller başta İstanbul, Ankara, İzmir, Gaziantep, Şanlıurfa ve Hatay'dır. Bu bölgelerde mültecilere yönelik insani yardım ve destek sağlayan kurumlar ve STK'lar daha yoğun olarak faaliyet gösterir.

Genel olarak, Türkiye'deki insani yardım ve afet müdahale kurum ve kuruluşları, coğrafi ve demografik ihtiyaçlara göre ülkenin farklı bölgelerinde faaliyet gösterir. Bu dağılım, etkili ve hızlı müdahale için önemlidir. Kurum ve kuruluşlar, ihtiyaç duyulan bölgelere odaklanarak, yardımların daha verimli ve etkili bir şekilde ulaştırılmasını amaçlarlar.

Yerel, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyon sağlanarak, insani yardım ve afet müdahale çalışmalarında daha geniş bir kapsama alanı elde edilir. Bu sayede, farklı bölgelerde yaşayan ve farklı ihtiyaçlara sahip topluluklar, bu kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenir.

Özellikle doğal afetler ve insani krizler durumunda, bu kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve dayanışma sağlanarak, daha hızlı ve etkili yardım sağlama kapasitesi artırılır. Bu, afet ve krizlerden etkilenen toplulukların daha hızlı iyileşmesine ve yaşam koşullarının düzelmesine katkıda bulunur.

Sonuç olarak, Türkiye'deki insani yardım ve afet müdahale kurum ve kuruluşları, ülke genelinde farklı bölgelerde faaliyet gösterir ve bu dağılım, etkili ve hızlı müdahale için önemlidir. Kurum ve kuruluşlar, ihtiyaç duyulan bölgelere odaklanarak, yardımların daha verimli ve etkili bir şekilde ulaştırılmasını amaçlarlar. Yerel, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyon sağlanarak, daha geniş bir kapsama alanı elde edilir ve farklı bölgelerde yaşayan topluluklar desteklenir.

3.3 Kurumların Alan Dahilindeki Çalışmalarının Niteliklerine Göre Dağılımına İlişkin Değerlendirme

Acil müdahale ve kurtarma: AFAD, Türk Kızılayı ve yerel STK'lar, doğal afetler ve acil durumlar sırasında hızlı müdahale ve kurtarma faaliyetlerinde bulunurlar. Bu tür çalışmalar, afet ve acil durumların yaşandığı bölgelerde gerçekleştirilir.

Sağlık hizmetleri: Türk Kızılayı ve sağlık alanında çalışan STK'lar, afet ve kriz bölgelerinde sağlık hizmetleri sağlarlar. Bu hizmetler, sağlık merkezlerinde, mobil sağlık ekipleri ve sahra hastaneleri aracılığıyla sunulur.

Gıda ve temel ihtiyaç yardımı: Türk Kızılayı, AFAD, WFP, UNICEF ve yerel STK'lar gibi kurumlar, afet ve kriz bölgelerinde gıda, su, hijyen ve diğer temel ihtiyaçları sağlarlar. Bu tür yardımlar, ihtiyaç duyan bölgelerde ve topluluklarda dağıtılır.

Barınma ve geçici yerleşim: Türk Kızılayı, AFAD ve UNHCR gibi kurumlar, afet ve kriz bölgelerinde zarar gören veya yerinden edilmiş kişilere barınma ve geçici yerleşim hizmetleri sunarlar. Bu hizmetler, çadır kentler, konteyner kentler ve geçici konaklama merkezleri gibi çeşitli yapılarla sağlanır.

Eğitim ve psikososyal destek: UNICEF, Türk Kızılayı ve eğitim alanında çalışan STK'lar, afet ve kriz bölgelerindeki çocuklara ve yetişkinlere eğitim ve psikososyal destek hizmetleri sunarlar. Bu tür hizmetler, geçici eğitim merkezleri ve sosyal hizmet merkezlerinde gerçekleştirilir.

İstihdam ve geçim kaynakları: UNDP, Türk Kızılayı ve kalkınma alanında çalışan STK'lar, afet ve kriz bölgelerindeki topluluklara istihdam ve geçim kaynağı sağlama çalışmalarında bulunurlar. Bu çalışmalar, mesleki eğitim, mikro kredi ve girişimcilik destek programları gibi çeşitli şekillerde gerçekleştirilir. Bu hizmetler, barınma, eğitim, sağlık, istihdam ve sosyal uyum gibi alanlarda gerçekleştirilir ve bu çalışmalar, mültecilerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde yoğunlaşır.

Afet risk azaltma ve hazırlık: AFAD, Türk Kızılayı, UNDP ve diğer ilgili kurumlar, afet risk azaltma ve hazırlık çalışmalarına odaklanır. Bu çalışmalar, afetlere daha dirençli topluluklar ve altyapılar oluşturmayı amaçlar. Bu tür projeler, özellikle doğal afet riski yüksek olan bölgelerde yürütülür.

Koordinasyon ve işbirliği: İnsani yardım ve afet müdahale çalışmalarında, tüm kurum ve kuruluşların etkin bir şekilde işbirliği yapması önemlidir. Türkiye'de bu konuda, AFAD ve Türk Kızılayı öncülük eder ve diğer yerel, ulusal ve uluslararası kurumlarla koordinasyonu sağlar.

Özetle, Türkiye'deki insani yardım ve afet müdahale kurum ve kuruluşlarının çalışmaları, farklı niteliklerde ve alanlarda gerçekleştirilir. Bu kurumlar, ihtiyaç duyulan hizmet ve yardımları

sağlamak için farklı bölgelerde ve alanlarda çalışarak, etkilenen topluluklara destek sunarlar. Yerel, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyon sağlanarak, daha geniş bir kapsama alanı elde edilir ve farklı bölgelerde yaşayan topluluklar desteklenir.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Türkiye'deki insani yardım ve afet müdahale çalışmaları, geniş bir yelpazede faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar tarafından yürütülmektedir. Türk Kızılayı, AFAD, Birleşmiş Milletler örgütleri, uluslararası kurum ve kuruluşlar, yerel ve ulusal sivil toplum örgütleri bu alandaki başlıca aktörlerdir. Bu çeşitlilik, farklı ihtiyaçların ve önceliklerin ele alınarak, daha geniş bir kapsama alanı elde edilmesine olanak sağlar.

Kurumlar ve kuruluşlar, acil müdahale ve kurtarma, sağlık hizmetleri, gıda ve temel ihtiyaç yardımı, barınma ve geçici yerleşim, eğitim ve psikososyal destek, istihdam ve geçim kaynakları, mülteci ve göçmen yardımı, afet risk azaltma ve hazırlık, koordinasyon ve işbirliği, kapasite geliştirme ve eğitim gibi alanlarda çalışmalar yürütmektedir.

Türkiye genelinde farklı bölgelerde ve alanlarda faaliyet gösteren insani yardım ve afet müdahale kurum ve kuruluşlarının çalışmaları, etkili ve hızlı müdahale için önemlidir. İhtiyaç duyulan bölgelere odaklanarak, yardımların daha verimli ve etkili bir şekilde ulaştırılması amaçlanmaktadır. Yerel, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyon sağlanarak, daha geniş bir kapsama alanı elde edilir ve farklı bölgelerde yaşayan topluluklar desteklenir.

Sonuç olarak, Türkiye'deki insani yardım ve afet müdahale çalışmaları, çok sayıda kurum ve kuruluşun işbirliği ve koordinasyonu ile yürütülmektedir. Bu işbirliği, farklı bölgelerde yaşayan ve farklı ihtiyaçlara sahip topluluklara etkili ve hızlı bir şekilde destek sağlamayı amaçlar. Bu bağlamda, Türkiye'nin insani yardım ve afet müdahale çalışmalarında başarılı olabilmesi için, tüm aktörlerin sürekli işbirliği ve koordinasyon içerisinde olması büyük önem taşımaktadır.

Kaynakça

- https://www.kanver.org/
- https://www.kizilay.org.tr/
  https://tr.wikipedia.org/wiki/Kan_alma

HAFTALIK FAALİYET RAPORU

Öğrencinin Adı-Soyadı: Berkan AKIN

Kurum/Kuruluş Adı: Türk Kızılay Dersin Adı: Gönüllülük Çalışması

Dersin Dönemi ve Yılı: 2023 Bahar Yarıyılı

Kurum/Kuruluş Danışmanının Adı Soyadı: Çetin Solhan

Eğitsel Danışmanın Adı Soyadı: İrem UZ

Çalışmanın Yapıldığı Hafta Aralığı: 3 – 7 Nisan

Kuruluşa Gidilen Tarih ve Saatler: 04/04/2023 Saat: 16:00 ile 18:00

Çalışmanın Amacı (O gün için):

Kızılay'ın kan alma aracı ile gerçekleştirdiği kan bağışı etkinliğinde gönüllü olarak çalışmanın amacı, insanların hayatlarını kurtarmak ve sağlıklarını iyileştirmek için hayati öneme sahip olan kan bağışı sürecine destek sağlamaktır. Bu etkinlikler, kan bağışının önemini vurgulamak ve insanların kan bağışına katılmalarını teşvik etmek amacıyla düzenlenir. Gönüllü olarak bu çalışmaya katılanlar, kan bağışının önemi konusunda farkındalık yaratmak, potansiyel bağışçıları bilgilendirmek ve bağış sürecini kolaylaştırmak için çeşitli görevler üstlenirler. Ayrıca, etkinliklerde gönüllü olarak çalışarak, Kızılay'ın kan bağışı hedeflerine ulaşmasına yardımcı olurlar ve toplumda sosyal sorumluluk bilincinin yayılmasına katkıda bulunurlar.

Hafta İçinde Yapılan Gönüllü Çalışmalar:

Gün içerisinde, etkinlik alanında bir karşılama ve bilgilendirme masası kurarak, katılımcıları ve ziyaretçileri yönlendirdik ve onlara kan bağışı süreci ve Kızılay'ın çalışmaları hakkında bilgi verdik. Ayrıca, kan bağışı yapacak kişilere moral ve motivasyon sağlamak için çeşitli ikramlar hazırladık. Kan bağışı sürecinde, gönüllüler olarak kan bağışçılarının ihtiyaçlarını karşılamak ve rahat bir deneyim yaşamalarını sağlamak için yanlarında bulunduk. Etkinlik sonrasında ise, kan bağışlarının uygun şekilde muhafaza ve taşınması için gerekli düzenlemeleri gerçekleştirdik.

Değerlendirme:

Etkinliğe katılan bağışçıların sayısı, bu tür organizasyonların önemini ve etkisini göstermektedir. Katılımcılar, kan bağışının hayat kurtarıcı bir eylem olduğunun bilincinde olarak, başkalarının hayatlarını kurtarmak için seferber olmuşlardır. Bu nedenle, etkinliğin toplumda kan bağışına yönelik farkındalığın artmasına ve bağışçı sayısının artışına önemli ölçüde katkı sağladığını söyleyebiliriz.

Bir Sonraki Hafta için Plan ve Düşünceler: Önümüzdeki hafta yapılacak kan bağışı etkinliği için tarih ve mekan belirlendi. İleriki hafta yapılaak çalışmaların daha verimli geçmesi için plan yapıldı.

HAFTALIK FAALİYET RAPORU

Öğrencinin Adı-Soyadı: Berkan AKIN

Kurum/Kuruluş Adı: Türk Kızılay Dersin Adı: Gönüllülük Çalışması

Dersin Dönemi ve Yılı: 2023 Bahar Yarıyılı

Kurum/Kuruluş Danışmanının Adı Soyadı: Çetin Solhan

Eğitsel Danışmanın Adı Soyadı: İrem UZ

Çalışmanın Yapıldığı Hafta Aralığı: 10 – 14 Nisan

Kuruluşa Gidilen Tarih ve Saatler: 04/04/2023 Saat: 16:00 ile 18:00

Çalışmanın Amacı (O gün için):

Kızılay'ın kan alma aracı ile gerçekleştirdiği kan bağışı etkinliğinde gönüllü olarak çalışmanın amacı, insanların hayatlarını kurtarmak ve sağlıklarını iyileştirmek için hayati öneme sahip olan kan bağışı sürecine destek sağlamaktır. Bu etkinlikler, kan bağışının önemini vurgulamak ve insanların kan bağışına katılmalarını teşvik etmek amacıyla düzenlenir. Gönüllü olarak bu çalışmaya katılanlar, kan bağışının önemi konusunda farkındalık yaratmak, potansiyel bağışçıları bilgilendirmek ve bağış sürecini kolaylaştırmak için çeşitli görevler üstlenirler. Ayrıca, etkinliklerde gönüllü olarak çalışarak, Kızılay'ın kan bağışı hedeflerine ulaşmasına yardımcı olurlar ve toplumda sosyal sorumluluk bilincinin yayılmasına katkıda bulunurlar.

Hafta İçinde Yapılan Gönüllü Çalışmalar:

Gün içerisinde, etkinlik alanında bir karşılama ve bilgilendirme masası kurarak, katılımcıları ve ziyaretçileri yönlendirdik ve onlara kan bağışı süreci ve Kızılay'ın çalışmaları hakkında bilgi verdik. Ayrıca, kan bağışı yapacak kişilere moral ve motivasyon sağlamak için çeşitli ikramlar hazırladık. Kan bağışı sürecinde, gönüllüler olarak kan bağışçılarının ihtiyaçlarını karşılamak ve rahat bir deneyim yaşamalarını sağlamak için yanlarında bulunduk. Etkinlik sonrasında ise, kan bağışlarının uygun şekilde muhafaza ve taşınması için gerekli düzenlemeleri gerçekleştirdik.

Değerlendirme:

Etkinliğe katılan bağışçıların sayısı, bu tür organizasyonların önemini ve etkisini göstermektedir. Katılımcılar, kan bağışının hayat kurtarıcı bir eylem olduğunun bilincinde olarak, başkalarının hayatlarını kurtarmak için seferber olmuşlardır. Bu nedenle, etkinliğin toplumda kan bağışına yönelik farkındalığın artmasına ve bağışçı sayısının artışına önemli ölçüde katkı sağladığını söyleyebiliriz.

Bir Sonraki Hafta için Plan ve Düşünceler: Önümüzdeki hafta yapılacak kan bağışı etkinliği için tarih ve mekan belirlendi. İleriki hafta yapılaak çalışmaların daha verimli geçmesi için plan yapıldı.

HAFTALIK FAALİYET RAPORU

Öğrencinin Adı-Soyadı: Berkan AKIN

Kurum/Kuruluş Adı: Türk Kızılay Dersin Adı: Gönüllülük Çalışması

Dersin Dönemi ve Yılı: 2023 Bahar Yarıyılı

Kurum/Kuruluş Danışmanının Adı Soyadı: Çetin Solhan

Eğitsel Danışmanın Adı Soyadı: İrem UZ

Çalışmanın Yapıldığı Hafta Aralığı: 17 – 21 Nisan

Kuruluşa Gidilen Tarih ve Saatler: 04/04/2023 Saat: 16:00 ile 18:00

Çalışmanın Amacı (O gün için):

Kızılay'ın kan alma aracı ile gerçekleştirdiği kan bağışı etkinliğinde gönüllü olarak çalışmanın amacı, insanların hayatlarını kurtarmak ve sağlıklarını iyileştirmek için hayati öneme sahip olan kan bağışı sürecine destek sağlamaktır. Bu etkinlikler, kan bağışının önemini vurgulamak ve insanların kan bağışına katılmalarını teşvik etmek amacıyla düzenlenir. Gönüllü olarak bu çalışmaya katılanlar, kan bağışının önemi konusunda farkındalık yaratmak, potansiyel bağışçıları bilgilendirmek ve bağış sürecini kolaylaştırmak için çeşitli görevler üstlenirler. Ayrıca, etkinliklerde gönüllü olarak çalışarak, Kızılay'ın kan bağışı hedeflerine ulaşmasına yardımcı olurlar ve toplumda sosyal sorumluluk bilincinin yayılmasına katkıda bulunurlar.

Hafta İçinde Yapılan Gönüllü Çalışmalar:

Gün içerisinde, etkinlik alanında bir karşılama ve bilgilendirme masası kurarak, katılımcıları ve ziyaretçileri yönlendirdik ve onlara kan bağışı süreci ve Kızılay'ın çalışmaları hakkında bilgi verdik. Ayrıca, kan bağışı yapacak kişilere moral ve motivasyon sağlamak için çeşitli ikramlar hazırladık. Kan bağışı sürecinde, gönüllüler olarak kan bağışçılarının ihtiyaçlarını karşılamak ve rahat bir deneyim yaşamalarını sağlamak için yanlarında bulunduk. Etkinlik sonrasında ise, kan bağışlarının uygun şekilde muhafaza ve taşınması için gerekli düzenlemeleri gerçekleştirdik.

Değerlendirme:

Etkinliğe katılan bağışçıların sayısı, bu tür organizasyonların önemini ve etkisini göstermektedir. Katılımcılar, kan bağışının hayat kurtarıcı bir eylem olduğunun bilincinde olarak, başkalarının hayatlarını kurtarmak için seferber olmuşlardır. Bu nedenle, etkinliğin toplumda kan bağışına yönelik farkındalığın artmasına ve bağışçı sayısının artışına önemli ölçüde katkı sağladığını söyleyebiliriz.

Bir Sonraki Hafta için Plan ve Düşünceler: Önümüzdeki hafta yapılacak kan bağışı etkinliği için tarih ve mekan belirlendi. İleriki hafta yapılaak çalışmaların daha verimli geçmesi için plan yapıldı.

HAFTALIK FAALİYET RAPORU

Öğrencinin Adı-Soyadı: Berkan AKIN

Kurum/Kuruluş Adı: Türk Kızılay Dersin Adı: Gönüllülük Çalışması

Dersin Dönemi ve Yılı: 2023 Bahar Yarıyılı

Kurum/Kuruluş Danışmanının Adı Soyadı: Çetin Solhan

Eğitsel Danışmanın Adı Soyadı: İrem UZ

Çalışmanın Yapıldığı Hafta Aralığı: 24 – 28 Nisan

Kuruluşa Gidilen Tarih ve Saatler: 04/04/2023 Saat: 16:00 ile 18:00

Çalışmanın Amacı (O gün için):

Kızılay'ın kan alma aracı ile gerçekleştirdiği kan bağışı etkinliğinde gönüllü olarak çalışmanın amacı, insanların hayatlarını kurtarmak ve sağlıklarını iyileştirmek için hayati öneme sahip olan kan bağışı sürecine destek sağlamaktır. Bu etkinlikler, kan bağışının önemini vurgulamak ve insanların kan bağışına katılmalarını teşvik etmek amacıyla düzenlenir. Gönüllü olarak bu çalışmaya katılanlar, kan bağışının önemi konusunda farkındalık yaratmak, potansiyel bağışçıları bilgilendirmek ve bağış sürecini kolaylaştırmak için çeşitli görevler üstlenirler. Ayrıca, etkinliklerde gönüllü olarak çalışarak, Kızılay'ın kan bağışı hedeflerine ulaşmasına yardımcı olurlar ve toplumda sosyal sorumluluk bilincinin yayılmasına katkıda bulunurlar.

Hafta İçinde Yapılan Gönüllü Çalışmalar:

Gün içerisinde, etkinlik alanında bir karşılama ve bilgilendirme masası kurarak, katılımcıları ve ziyaretçileri yönlendirdik ve onlara kan bağışı süreci ve Kızılay'ın çalışmaları hakkında bilgi verdik. Ayrıca, kan bağışı yapacak kişilere moral ve motivasyon sağlamak için çeşitli ikramlar hazırladık. Kan bağışı sürecinde, gönüllüler olarak kan bağışçılarının ihtiyaçlarını karşılamak ve rahat bir deneyim yaşamalarını sağlamak için yanlarında bulunduk. Etkinlik sonrasında ise, kan bağışlarının uygun şekilde muhafaza ve taşınması için gerekli düzenlemeleri gerçekleştirdik.

Değerlendirme:

Etkinliğe katılan bağışçıların sayısı, bu tür organizasyonların önemini ve etkisini göstermektedir. Katılımcılar, kan bağışının hayat kurtarıcı bir eylem olduğunun bilincinde olarak, başkalarının hayatlarını kurtarmak için seferber olmuşlardır. Bu nedenle, etkinliğin toplumda kan bağışına yönelik farkındalığın artmasına ve bağışçı sayısının artışına önemli ölçüde katkı sağladığını söyleyebiliriz.

Bir Sonraki Hafta için Plan ve Düşünceler: Önümüzdeki hafta yapılacak kan bağışı etkinliği için tarih ve mekan belirlendi. İleriki hafta yapılaak çalışmaların daha verimli geçmesi için plan yapıldı.